

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilistat The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnot Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,

Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00 Six months \$1.15

Toimitus:

ANNA LEPPÄNEN

Box 99, Astoria, Oregon.

Neuv.-Venäjän nälkähätäisten avustaminen

Venäjän nälkähätäisten aprur ovat rientäneet sadat tuhannet ihmiset, ennen työväenluokan jäseniä, jotka kapitalistisen järjestelmän vallitessa ovat saaneet kärsiä puutetta ja nälkää. Siitä suuresta uhrautuvaisuudesta, joka tässä asiassa on ollut johtamassa heitä, kuvannevat seuraavat lyhyet otteet kirjeissä, joita Neuvosto-Venäjän Ystävien Yhdistys on saanut vastaan ottaa.

Muun vanha mies kirjoittaa:
"Olen Sovjetti-Venäjän suuri ystävä. Olen amerikkalaisyntyinen mutta kannan heidän aatteitaan. Olen voin työläinen. Vaimoni on sairas-tanut vuoden. Olen 65 vuoden ikäinen. Palkkani on \$55.00 kuukaudessa."

Eräs lakossa oleva kiviliikentekijä kirjoittaa:

"Olen kalvantomies ja lakossa täällä. Meidän on koettava yh-

dellä dollarilla tulla toimeen niin pitkälle kuin mahdollista. Mutta vielä olen saanut yhden dollarin nälkää näkeville Neuvosto-Venäjällä."

Eri kirkkokunnatkin ovat rientäneet ojentamaan auttavan käteensä. Sitä todistavat seuraavat otteet:

"Olkaa hyvä, ottakaa vastaan rahoitus, joka on Flowing Well sunnuntai-koulusta."

"Nämä rahat ovat meiltä, Kanawan kristillisisreformeeratulta kirkolta. Siunatkoon Jumala teidän jalot yrityksenne ruuan hankkimiseksi nolle lapsiraukoille."

"Mukana seuraa maksuositus \$ 56.83 nälkää näkeville Venäjällä. Tämä on erikoinen pääsiislinhja — Washingtonin metodistis-episkopaaliselta kirkolta."

Chure of Christ, Strickland Grovesta lähettää viisi dollaria nälkähädän alaiselle Neuvosto-Venäjälle.

Erästä kansallisesta sot'askodista kirjoittaa muuan sen asukkaista:
"Valitan sitä, etten voi lähettää enempiä, mutta olen melkein tui-tissa itsekin ja elän Setä Samulin "jalomielisen" antellaisuuden varassa."

Naisten komiteoita on perustettu siellä täällä pitkin manteretta, jotka kaikki työskentelevät nälkähädän lieventämiseksi. Sitte ilmoitetaan m. m. viimeksi tulleissa selostuksissa, että Montrealiin, Canadaan on perustettu naisten osasto, joka on ryhtynyt yhteyteen Neuvosto-Venäjän Ystävien Yhdistyksen naisjaoston kanssa.

Superiorista, Wis. ilmoitetaan, että toiminta naisten keskuudessa on hyvässä vaudissa. "Me emme toimi erikoisena naisten järjestönä vaan yhdessä N.V.Y:n toimeenpannevan komitean kanssa. Yleisenä keräyspäivänä yli 50 suomalaista naista keräjäinä. Noin 30 naista oli avustamassa keräystä Duluthin puolella. Viisi naista oli liikkeellä Cloquetissa. Koko kaupunki näytti olleen avustusmerkkien peitossa. Asutus

nousee 5,000 ja avustusmerkkejä myytiin noin 500 dollarin arvosta."

Ne, jotka vielä syytä tai toisesta eivät ole ehtineet ropoansa uh-rata, tehköt sen pian, osoittamalla lähetysensä Friends of Soviet Russia, 201 West, 13:th st. New York City.

New Yorkin valtion uusi avioerolaki

New Yorkin valtio on tähän saakka ollut avioerolainsäädäntöön nähden taantumuksellisin kaikista Yhdysvaltain valtioista. New Yorkin valtiossa oli olemassa yksi ainoa peruste avioeron saantiin — aviollinen uskottomuus. Minkälaisiin väärinkäyttöihin ja äärimmäisyyksiin tämä johti, kävi vasta joku aika sitten selville, kun keksittiin järjestelmällinen likeyritys, joka hyvää korvausta vastaan hankki avioeroa haluaville tarvittavat todistajat avioeroa varten.

Tähän nähden on se uusi lisäys, jonka lainlaatijakunta viime huhtikuun alkupuolella hyväksyi, katsottava edistysaskeleeksi, joskin me vielä siitä huolimatta olemme katekana nykyajan oloja vastaavasta järkipäisestä kysymyksen ratkaisusta.

Kuitenkin on uusi laki, joka sallii avioeron toisen aviopuolen ollessa kadoksissa vähintään viisi vuotta, niin että otaksumat hänen kuolemastaan näyttävät perusteellisilta, edistysaskel entiseen verrattuna. Se tekee mahdolliseksi ihmisille, jotka ovat joutuneet avioliiton kahleisiin, irtautumaan niistä tarvitsematta sitä varten vetää sitä lokaa yllensä, joka esiintyy oikeuden käsittelyssä. Albanyin lainlaittajat ovat antaneet mahdollisuuden asianomaisille aviopuolisille katoamaan viideksi vuodeksi, vaikka he eivät sitä ole julkisesti rohjenneet tunnustaa.

Tämän kautta ei kysymys vielä

tietenkään pitkiin aikoihin ole ratkaistu. Onnettomia avioliittoja, joista kumpainenkin osallinen kaipaava vapautta, on tuhansia ja tulee edelleenkin olemaan, koska avioliitto kapitalistisessa yhteiskunnassa ei rakennu ainoastaan rakkaudelle eikä molemminpuoliseen mieltymykseen, vaan paljon suuremmissa määrässä muodostaa likeyhdistyksen, joka on vastuulle ottanut määrättyjä velvollisuuksia. Usein on vaimo täydellisesti riippuvaisessa asemassa, eikä omaa tietoa, voimia tai tarmoa ottaakseen olemassaolonsa taistelun omille harteilleen kannettavaksi.

Usein ovat kuitenkin lapset vai-kuttamassa siihen, että avioliiton ulkonainen muoto säilytetään, koska vain se voi taata heille tarpeellisen huolenpidon ja kodin. Tähän ajautuu moni vapaamielisempikin avioerolainsäädäntö. Niin kauan kuin valtio kieltäytyy katkeasta nuoren polven huoltamisesta, niin kauan kuin vastuunsa nousevasta sukupolvesta säilytetään kokonaisuudessaan vanhempien hartoilta, kahleittii se miehen ja vaimon rautaisilla kahleilla yhteen silloinkin, kuin yhteiselämä on käynyt suorastaan tuskal-liseksi.

Avioerolakeja, jotka todellisuudessa olisivat vapauttavia, ei voida laatia ennenkuin on luotu uusi taloudellinen perusta.

Oletko tänään muistanut tarjota Toveritar lehteä tuttavallenci tilattavaksi?

Oletko käyttänyt jokaista tilaisuutta hyväksesi luokkataistelun välttämättömyyden selittämiseksi niille, jotka eivät vielä ole mukana?

Oletko hankkinut yhden uuden jäsenen Työväenpuolueeseen?

Jos et vielä ole tätä punaisen kuukauden tehtävää täyttänyt, niin tee se heti!

Nuoriso punalipun luo

Kirj. O. Skar, Suom.

Tässä julkaisemamme kirjoitus koskettaa Venäjän työläisnuorison asemaa ja pyrkimyksiä. Nuorisoliiton syntyä Venäjällä ja sen toimintamuotoja. Vaikka sisältö näin kokonaisuuksessaan käsitteleekin venäläisiä oloja, on se yleispilteiltään kuitenkin sen luontoinen, että nuorisoliikkeessä muissakin maissa työskentelevät voivat siitä saada monta hyvää ohjetta toimintaansa varten. Kirjoituksen on kustantanut kirjase-na Venäjän Komm. Puolueen Suomalaisen järjestöjen keskuskomitea Pietarissa nuorison sarjajulkaisuna.

Kuinka ennen eli työläis- ja talonpoikaissuoriso.

Valkeasti eli työläis- ja talonpoikaissuoriso entiseen aikaan, tsaarini ja kapitalistien järjestelmän vallitessa. Elämästä näki se ainoastaan pimeän, ikäisen, synkän puolen; kaikki hyvä, puhdas, valoisa kuului rikkaiden, porvarien lapsille.

Surullinen kohtalo oli osana köyhäin lapsilla jo ennen kuin he olivat vielä maailmaankaan tulleet. Työläis- ja talonpoikaissuoriso täytyi työskennellä aivan synnytyksen viime hetkeen saakka. Heillä ei ollut aikaa rauhallisesti täyttääkseen naisen suurta velvollisuutta. Työläisten ja talonpoikain lapset syntyivät enimmäkseen työssä, kulussa oltaessa. Tästä oli seuraus, että suunnaton joukko lapsia syntyi joko kuolteena tai viallisena koko elämänsä iäkseen. Tiede osoittaa, ettei missään muussa maassa ollut niin paljon kuolleita ja epäonnistuneita synnytyksiä kuin meillä, meidän maaseudullamme ja työläiskortteleissamme.

Mutta sattui, että lapsen kävi onnekkaasti ja hän syntyi maailmaan täysin terveenä. Miten elämä ottaa hänet vastaan? Tuntuisi kuin kaikkien tulisi iloita siitä, että uusi ihminen, uusi suuri elämän luoja ilmaantui, tuntuisi kuin kaiken parhaimman ja puhtaan pitäisi olla hänen käytettävänä. Niin olkii porvareilla. Siellä lapsen syntymistä tervohdittiin, ympäröitiin hänet huolenpidolla ja rakkaudella. Työläis- ja talonpoikaisperheessä oli toisin. Köyhille lapsen syntyminen merkitsi lisää kärsimystä, lisää menoja, entistä vielä raskaammaksi kävi tulki raskas työ. Jokainen uusi lapsi työläisperheessä merkitsi uutta suuta entisten lisäksi; hänen syntymisensä otettiin vastaan kiroksin. Elämän suuren ilon muutti porvaristo työläisen ja talonpoijan onnettomuudeksi.

Mitä köyhien lapsi edelleen näkee? Hänen kaitsemisestaan ei ole puhuttakaan. Kidiillä ei ole aikaa vauvia lapsukaistaan. Hänen täytyy tehdä työtä hankkiakseen leipää itselleen ja perheelleen. Varhaisesta lapsuudesta työläisen ja talonpoijan lapsi on jätetty oman onnensa nojaan. Me tiedämme, miten paljon on koko elämän iäkseen tapaturmain tähden vaivaisia lapsia, kun heillä on puuttunut hoito tai se on ollut huonoa. Ja kuinka paljon heitä on sairastunut ja kuollut sinä aikana!

Työläislapsilla ei ole ollut tuota lapsuuden "kulta-aikaa", josta Leo Tolstoi on kirjoittanut. Työläislapsen koko elämä on kulunut kadulla. Täällä lassa, takapihoilla, ikkainvoin ja tuokkoiden äärellä, on hän tutustunut elämään. Kadun pahrastaan ja ika ovat a'laisia olleet tuttuja työväen lapsille. Puhtaan,

vaaleansinisen talvaan asemasta näkee hän surkean, harmaan palasen suunnattoman suurten talojen välillä; peltojen, metsäin ja kukkien asemasta on kellarikerros, pölyinen, likainen katukiveys työläislapsen omissa. Maalla tässä suhteessa on vähän paremmin. Täällä, vaikka ilman mitään hoitoa, lapsi kasvaa luonnon keskuudessa; hänen ei tarvitse hengittää kosteiden kellarien ja löyhkäävien ikkainvojen ilmaa.

Köyhien lapsi ei missään eikä koskaan ole saanut oppia. Heti kun hän vaan kykeni, piti hänen tehdä työtä, ettei olisi "liikana suuna." Sen sijaan että työ olisi vapautta ja hauskaa, muuttui se alakkaiselle työläiselle kiroukseksi. Tehtaat ja ruukit, pikku verstaat ja puodit nielivät uskomattomat määrät lasten työtä. Jokainen aikuinen venäläinen muistaa, miten hän teki lapsena työtä. Lasten työ oli edullista tehtailijoille ja isännille. Lapselle voi maksaa vähemmän, hänestä oli helpompaa väsymättä. Ja miten paljon mestarit isännät ja emännät löivät, hakkasivat ja haukkuivat. Työ todella muuttui pakotyöväenkuudeksi.

Maallakin lapsesta alkaisesta lapsuudesta tuli "työntekijä." Kesällä raskas peltotyö ja paimentaminen kuluttivat talonpoijan lasten voimia. Talvella elämä ahtaassa tuvassa, hirvittävän epäterveellisissä oloissa sellainen oli talonpoikaissuorison osatähden ei ole ihmeellistä, että moni nuori elämä sammui, kun ei ollut voimia kestää sellaisia oloja. Lapsen ja alakkaiset maalla kuolivat kaikenlaisiin tauteihin, nälkään, vi-luun ja kurjuuteen.

Mutta kun alakkainen pysyi hengissä, milloin hänen elinistönsä lämmöllä tavalla kesti ne lukematomat puutteet, jotka häntä vanhan järjestelmän aikana maaseudulla ympäröivät? Mitä sitten? Kaikkialla hänen elämänsä kokonaan riippui päällystöstä. Lapsuudesta pitäen hänelle syötettiin ajatusta, että on välttämätöntä alistua tämän päällystön tahtoon.

Talonpoijan lapsi pantiin kouluun. Ei kalliilla, vaan ainoastaan niissä kyllissä, missä kouluja oli, missä oli jonkinlainen kansanvalistuksen tapaista. Mutta mitä sai koulussa talonpoikaissuoriso? Salko se siellä todellista tietoa, joka olisi voinut osottaa oikean tien, taistelun tien vapautukseen? Antoi vanha koulu jonkinlaisia tietoja, jotka olisivat olleet välttämättömät ja hyödylliset elämässä, tietoja, jotka olisivat valaisseet tietoisin ihmisen elämään koko toimintaa, koko tietä. Ei, ja ei! Vanhalla alkukoululla, johon kansaan lapset pantiin, oli aivan toinen luonne. Tämän koulun isännillä — hallituksella, kapitalisteilla, tilanherroilla, papeilla — oli pyrkimys aivan päinvastaiset päämäärät.

Koulun tuli kasvattaa lapsista kotaloonsa nöyrästi alistuvaa väkeä, mitään ajattelemattomia orjia, jotka nurkumatta kantaisivat tsaarini itsevaltaisen mielivallan ikeen, kaikki riistämisen kaubut. Koulu käytti kaikkia keinoja tämän päämäärän saavuttamiseksi. Lasten päihin pantiin uskonnollista kaskuja, papit syöttivät lapsille ajatusta haudan-takaisesta elämästä ja sen hyvyksistä, irrottaakseen heidän huomionsa maallisesta elämästä. Opettajat, hallituksen kuuluiset käskyläiset, ahkerasti istuttivat "hänen korkeutensa alakkaisien alamaisten" mielin